

natuurtoets

Quickscan natuurtoets De Boerhoorn, Rolde

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid

Opdrachtgever

Gemeente Aa en Hunze

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets De Boerhoorn, Rolde

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid

Projectcode

Datum

Status

18-032

21 februari 2018

Concept

Auteur(s)

Han Brendeke

Tweede lezer

Martin Heinen

Opdrachtgever

Gemeente Aa en Hunze

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Brendeke, H. (2018). Quickscan natuurtoets De Boerhoorn, Rolde. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en beleid. Rapport 18-032. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	2
2. Kader en methode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Gebiedsbescherming	7
3.1 Natura 2000	7
3.2 Natuurnetwerk Nederland	7
4. Soortbescherming	8
4.1 Flora	8
4.2 Zoogdieren	8
4.3 Broedvogels	10
4.4 Amfibieën	11
4.5 Overige soortgroepen	12
5. Geraadpleegde bronnen	13

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Er zijn plannen om het multifunctionele centrum 'De Boerhoorn' in Rolde gedeeltelijk te slopen en te renoveren. Ook is men voornemens nieuwbouw te realiseren op het terrein.

Het beoogde voornemen gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of het voornemen conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

Gebiedsbescherming

Gezien de afstand, de aard van het voornemen, de tussenliggende groenelementen, infrastructuur en bebouwing zijn geen negatieve effecten op NNN-gebied en instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied te verwachten.

Soortbescherming

- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren en amfibieën met een provinciale vrijstelling verloren gaan. Voor deze soorten geldt in voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.
- Binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten.
- In het plangebied zijn geen (vaste verblijfplaatsen van) vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, flora, reptielen, ongewervelden en vissen aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten, uitgezonderd soorten waarvoor een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt in de provincie Drenthe.

Advies

- Werkzaamheden mogen geen broedbiotopen van aanwezige vogels verstoren of beschadigen. Dit is mogelijk door de uitvoering op te starten vóór half februari en ná half november. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd adviseren we om een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren.
- Het pand is voor Steemarter toegankelijk via één gat in de muur aan de oostzijde. Deze gaten dienen z.s.m. te worden gedicht om te voorkomen dat Steemarter zich vestigt in het pand.
- Tijdens de werkzaamheden dient voorkomen te worden dat in de te behouden sporthal als gevolg van de sloop potentiële verblijfplaatsen ontstaan voor vleermuizen en Steemarter.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Er zijn plannen om het multifunctionele centrum De Boerhoorn gedeeltelijk te slopen en te renoveren. Ook is men voornemens nieuwbouw te realiseren op het terrein.

Het voornemen gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden.

Voorliggend rapport gaat eerst in op de voorgenomen ontwikkeling (§1.2). In hoofdstuk 2 zijn het wettelijk kader en de onderzoeksmethodiek beschreven. Vervolgens wordt een effectanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 zijn de geraadpleegde bronnen vermeld.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Rolde. Het plangebied bestaat uit het pand van het multifunctionele centrum en het omliggende terrein (zie figuur 1.1). Het pand bestaat grotendeels uit laagbouw met platte daken. Enkele delen van het pand zijn twee verdiepingen hoog. Deze delen dragen een schuin dak van golfplaten. Rondom het pand zijn boeiboorden aanwezig. De gevels bestaan grotendeels uit raamkozijnen. De muren hebben een met een pur gevulde spouw. Het terrein is deels verhard met bestrating. Ten noorden van het pand liggen parkeerplaatsen. Verder bestaat het terrein uit groenstroken, gazons en borders en staan er enkele bomen. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. In het centrum zijn momenteel bijna dagelijks mensen aanwezig.

De bebouwing binnen het plangebied wordt gesloopt. Een aan de huidige bebouwing verbonden sporthal blijft behouden. Ook worden groenstroken gerooid en (mogelijk) bomen gekapt. Op het terrein is nieuwbouw gepland. De nieuwe bebouwing komt in grote lijnen op dezelfde locatie als de huidige bebouwing. De functie blijft gelijk. De nieuwbouw en de te behouden bebouwing worden voorzien van een nieuw verwarmingssysteem. Mogelijk wordt aardwarmte toegepast.

Figuur 1.1 Locatie plangebied (rode lijn). Bron luchtfoto: Google Earth.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (meestal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een aanvullende rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

Het voornemen is mogelijk in strijd met de wettelijke bescherming van natuurwaarden (Wet natuurbescherming, het Barro en de provinciale verordening). Daarom is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige of te verwachten beschermde natuurwaarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten. Gestart is met literatuuronderzoek om na gaan of het plangebied binnen beschermde gebieden ligt. Ook is het literatuuronderzoek gebruikt om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied (zie voor een volledig overzicht de geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek waaronder de NDFF¹, vormt de basis voor het veldbezoek dat op 20 februari 2018 (droog, licht bewolkt, 3°C, windkracht 2 Bft) is uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het onderzoeksgebied en beschermde gebieden. Tijdens het veldonderzoek is in kaart gebracht of (mogelijke) jaarrond beschermde nesten van broedvogels aanwezig zijn in bebouwing en bomen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Daarnaast zijn bomen en bebouwing gecontroleerd op de geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren.

¹ Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is in of nabij beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van het voornemen, zoals dat er nu ligt, bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'Drentse Aa- gebied', gelegen op een afstand van circa 1,5 km ten noorden van het plangebied. Gezien de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebied, de aard van het voornemen, de tussenliggende infrastructuur en groenelementen zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden niet te verwachten.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Uit de interactieve kaarten van Drenthe blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van NNN-gebied (Provincie Drenthe 2018). Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is gelegen op een afstand van 280 meter ten westen van het plangebied en betreft NNN-gebied 'Boerbos'. De provinciale regels van Drenthe over het NNN gelden alleen voor gronden binnen het NNN. De 'nee, tenzij' afweging is daarom niet aan de orde.

Als gevolg van recente jurisprudentie (201509359/1/R1) is het wel nodig -in het kader van goede ruimtelijke ordening- te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen. De onderstaande effectenbeoordeling moet dus worden gelezen in het licht van goede ruimtelijke ordening.

Mogelijke effecten

Het plangebied ligt in de bebouwing van Rolde. Tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN liggen bebouwing, infrastructuur en groenstroken. Vanwege deze ligging en de aard van het voornemen (sloop en nieuwbouw zonder functiewijziging) heeft de geplande ontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het nabijgelegen NNN gebied. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid van het landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling. Vervolgstappen ten aanzien van NNN-gebieden zijn niet aan de orde.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

De beplanting binnen het plangebied bestaat uit gazonstroken, borders met sierplantsoen en enkele opgaande bomen.

De spontane vegetatie binnen het plangebied bestaat uit soorten als Paardenbloem, Straatgras, Gewone braam en Vogelmuur. Aangeplant zijn struiken als Mahonie, Berberis, Prunus, Nothofagus, Hulst en Kardinaalsmuts. Als opgaande boom zijn een Beuk, een Zomereik, een Zwarte els en een Zachte berk aanwezig. Aan de noordzijde van het pand bevindt zich een beukenhaagje.

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In de bebouwing zijn ruimtes aangetroffen achter de boeiboorden. Deze ruimtes zijn op twee locaties toegankelijk middels gaten in de constructie. Eén van deze gaten biedt tevens toegang tot de binnenzijde van het pand. Vanwege het voor vleermuizen ongeschikte microklimaat in de ruimtes achter de boeiboorden, de onrust door menselijk gebruik in de binnenzijde van het pand en het verdere ontbreken van geschikte kieren, spleten of gaten zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Overige potentieel geschikte verblijfplaatsen als bomen met holtes zijn in het plangebied niet aanwezig. Als gevolg van de voorgenomen sloopwerkzaamheden gaan geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Vervolgstappen voor verblijfplaatsen van vleermuizen is niet aan de orde.

Wel dient voorkomen te worden dat tijdens de werkzaamheden voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen ontstaan in de te behouden sporthal. Dit risico bestaat wanneer momenteel afgesloten ruimtes open komen te liggen als gevolg van de sloop. Vestiging van vleermuizen kan de werkzaamheden vertragen.

Vliegroutes en foerageergebieden

In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die dienst kunnen doen als vliegroute voor vleermuizen. Bij uitvoering van de plannen gaat geen foerageergebied verloren. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de beschermde Steenmarter (NDFF 2018). Voor Steenmarter geldt geen provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht. Aan de oostzijde van het pand (ter hoogte van de ruimte van de gemeente, zie figuur 4.1 volgende pagina) is een potentiële toegang voor Steenmarter tot het pand aanwezig. Hier bevinden zich aan de linkerkant van de blauwe deur twee boven elkaar geplaatste gaten in de buitenmuur. Ter hoogte van deze gaten ontbreekt de pui in de spouw tot aan het dak. Hierdoor is de binnenruimte van het pand, en de ruimte achter de boeiboorden via de onderzijde van het dak toegankelijk. Tegen de binnenmuur bevindt zich een spaanplaat. Op deze plaat zijn geen nagelsporen aangetroffen. Ter hoogte van het dak bevinden zich enkele latten. Hierop zijn geen smeer- of nagelsporen of uitwerpselen aangetroffen. De potentiële toegang wordt momenteel niet gebruikt door Steenmarter, een verblijfplaats van deze soort kan worden uitgesloten. Indien de gaten z.s.m. worden afgesloten zijn geen vervolgstappen voor Steenmarter noodzakelijk.

Wel dient voorkomen te worden dat tijdens de werkzaamheden voor Steenmarter geschikte verblijfplaatsen ontstaan in de te behouden sporthal. Dit risico bestaat wanneer momenteel afgesloten ruimtes open komen te liggen als gevolg van de sloop. Vestiging van Steenmarter kan de werkzaamheden vertragen.

Overige soorten

Verblijfplaatsen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde zoogdieren worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Huisspitsmuis, Bosmuis, Huis-
muis en Rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden
zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Drenthe automatisch vrijstel-
ling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen
voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

Figuur 4.1 De gaten aan de oostzijde van het pand. Foto: Erwin Goutbeek.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsre-
gime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek en de terreinkenmerken worden geen nesten van broedvogels
met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels, uilen, Huismus en Gierzwaluw (zie kader 4.2 volgende
pagina) verwacht.

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Bui- zerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Binnen het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten als Houtduif, Ekster, Win- terkoning, Pimpelmees, Koolmees, Roodborst, Merel, Vink en Turkse tortel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescher- ming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Werkzaamhe- den worden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uitgevoerd. Voor de te verwachten soorten in deze situatie kan half februari tot half november worden aangehouden als broedseizoen. Wanneer werkzaam- heden binnen deze perioden worden uitgevoerd adviseren we om een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vo- gels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Bij het onverwacht aantreffen van nesten van broedvogels dienen de betreffende werkzaamheden direct te worden gestaakt en direct contact te worden gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoer- der). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.4 Amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens wordt voortplanting en over- wintering van de in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfi- bieën (zoals Alpenwatersalamander) uitgesloten.

Wel is overwintering van algemene soorten amfibieën zoals Gewone pad en Bruine kikker te verwachten in de strooisellaag onder de groenstroken. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrij- gestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Broekhuizen, S. *et al.* (2016) Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd 20 februari 2018.

<https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/kaartviewer>. Geraadpleegd op 21 februari 2018.

Zoogdierenvereniging (2018). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren.

